

וְלֹא אֶחָד בָּהֶם, דָּא דְּוֹד מְשִׁיחָא. דְּלֹא הוּוּ לִיָּה
 יוֹמִין לְאַתְנַתְרָא, וְאִיהוּ מְשִׁיךְ לִיָּה שְׁבַעֲיִן
 שָׁנִין. בְּמָה דְאַתְ אָמַר, (תהלים לט ו) הִנֵּה טַפְחוֹת נִתְּתָּ
 יָמַי. מֵאֵי טַפְחוֹת, ט' פְּחוֹת. טַב הָכָא דְפְּחִית לֹון
 מִיּוֹמַי דְאַדָּם, לְמִיתָב לְדוֹד, דְּהוּוּ טוֹב רוֹאֵי. טוֹב
 דִּילִיָּה, מְאָדָּם קְדַמָּאָה, דְּעַבְד עֲמִיָּה צְדָקָה, בְּגִין
 דִּיָּהּ מוֹכֵן דְּוֹד, לַעֲשׂוֹת צְדָקָה לְיִשְׂרָאֵל. בְּגִינוּנָא
 דְּקַבִּיל דְּוֹד עָנִי וְאַבְיוֹן, הָכִי יְהִיב לְמַסְפְּנֵי. וְכֹלָא
 בְּמִשְׁפָּט, בְּמָה דְאַתְ אָמַר (ש"ב ח טו) וַיְהִי דְוֹד עוֹשֶׂה
 מִשְׁפָּט וְצְדָקָה לְכָל עַמּוּ.

וְאַתְעָרוּ, שׁוֹפְרִיָּה דִיעֲקֵב אָבִינוּ, מֵעֵין שׁוֹפְרִיָּה
 דְאַדָּם קְדַמָּאָה. בְּגִין דִיעֲקֵב יוֹשֵׁב
 אוֹהֲלִים, וְאוֹלִיף תַּמָּן, בְּבֵית שֵׁם וְעֵבֶר וְאַבְרָהָם
 וַיִּצְחָק, לְמַפְלַח לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין דְאִיהוּ
 בְּכוֹר, דְּכְתִיב (שמות ד כב) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעֵבוֹדָה
 בְּבְכוֹרוֹת הָוָה.

וְדֹאֵי, סְפָרָא דְאַדָּם קְדַמָּאָה, הָוָה לִיָּה לִיעֲקֵב.
 וְסְפָרָא דְתַנּוּךְ. וְסְפָר יִצְרָה דְאַבְרָהָם
 אָבִינוּ. וְהָא אִיתְרַעוּ, מִסְּכַת עֵבוֹדָה זָרָה דְאַבְרָהָם
 אָבִינוּ, אַרְבַּע מָאָה פְּרָקֵי תוּיִין. וּמִפְּלֵ אִינוּן סְפָרִין,

אוֹלִיף יַעֲקֹב אָבִינוּ אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֲהָלִים, חֲכָמָתָא
סְגִיָּאָה, וְתוֹה שׁוֹפְרִיה וְשֶׁרְטוּטִין דְּיַעֲקֹב, בְּגִזּוּנָא
דְּשֶׁרְטוּטִין דְּאָדָם קְדָמָאָה.

דְּהָא בְּגִזּוּנָא דְּאָדָם קְדָמָאָה, דְּאִיהוּ קָדָם
לְיִצְרָה, יִצִּיר בְּפִיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
אוֹף יַעֲקֹב רֵאשׁוֹן. לְשְׁלִימוֹ, ^(ירמיה ב ג) קְדָשׁ יִשְׂרָאֵל
לְה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, דְּתוֹה עֲרִסִיה שְׁלִים.

מַה דְּלִית הָכִי בְּאַבְרָהָם, דְּנִפְיָק מִנִּיהּ יִשְׁמַעְעָאל
וּבְנֵי קְטוּרָה, דְּאִינוּן סִיגֵי הַכֶּסֶף. וְאָדָם, דְּנִפְיָק
מִנִּיהּ קִין. וְנַח, דְּנִפְיָק מִנִּיהּ חָם. וְיִצְחָק, דְּנִפְיָק מִנִּיהּ
יַעֲשׂוֹ, סִיגֵי דְּהַבָּא. אֲבָל יַעֲקֹב עֲרִסִיה שְׁלִימָא אִיהוּ.
וְעַל דָּא בִּיהּ בְּחַר ה' מִכָּל הָעַמִּים. דְּכְתִיב, ^{(תהלים}
^{קלח ד)} כִּי יַעֲקֹב בְּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ,
וְכְתִיב ^(דברים לד ט) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ.
^{(עד בְּאֵן סְתְרֵי תוֹרָה).}

פְּרֻשֵׁת תְּרוּמָה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ
 אֶקְדִּים בְּצַפְרָא, וְאַנְתָּ תְּפִלִּין בְּרִישֵׁיהּ,
 וְתְּפִלִּין בְּרִשְׁימָא קְדִישָׁא, בְּדְרוּעֵיהּ, וְאַתְּעַטְפָּהּ
 בְּעִיטוּפָא דְּמַצּוֹה, וְאַתִּי לְנַפְקָא מִתְּרַעָא דְּבֵיתִיהּ.
 אַרְבַּע מְלָאכִין קְדִישִׁין מְזַדְּוֹגִין עִמִּיהּ. (דף נב
 ע"א) וְנִפְקִי עִמִּיהּ מִן תְּרַעָא דְּבֵיתִיהּ, וְאוּזִיפוּ לֵיהּ
 לְבֵי בְּנִישְׁתָּא, וּמְכַרְיִזוּ קַמִּיהּ, הָבוּ יְקָרָא
 לְדִיוקְנָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, הָבוּ יְקָרָא לְבִרְיָהּ
 דְּמַלְכָּא, לְפַרְעוּפָא יְקִירָא דְּמַלְכָּא. רוּחָא קְדִישָׁא
 שְׂרִיא עֲלֵיהּ, אַכְרִיז וְאָמַר, (ישעיה מט ג) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר

בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

בְּתַר הָבִי, אֵית לֵיהּ לְמַקְרִי פְּרֻשְׁתָּא דְּבִרְאשִׁית
 עַד יוֹם אֶחָד, דְּאִיהוּ עִילוּיָא וְתוֹשְׁבַתָּא
 דְּכֻלָּא. לְבַתַּר יִתְעַסֵּק בְּפְרֻשֵׁת קַרְבָּנוֹת, וְכָל אֵינוֹן

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרֻשֵׁת תְּרוּמָה

וּמְכַרְיִים לְפָנָיו: תִּנּוּ כְבוֹד לְדָמוֹת הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ, תִּנּוּ כְבוֹד לְבֶן הַמֶּלֶךְ, לְפַרְעוּף
 הַנִּכְבָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ! רוּחַ קְדוֹשָׁה שׁוֹרָה
 עָלָיו, מְכַרְיָהּ וְאוֹמְרָת: (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

אַחַר כֵּן יֵשׁ לוֹ לְקַרְא פְּרֻשֵׁת בְּרִאשִׁית
 עַד יוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא הָעֲלוּי וְתוֹשְׁבַת
 הַכֹּל. אַחַר כֵּן יִתְעַסֵּק בְּפְרֻשֵׁת קַרְבָּנוֹת,

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, בְּשַׁעֲתָא
 שְׂאָדָם מְקַדִּים בְּבִקְרָא, וּמְנִיחַ תְּפִלִּין
 בְּרִאשׁוֹ, וְתְּפִלִּין עִם רִשְׁם קְדוֹשׁ בְּזְרוּעוֹ,
 וּמִתְעַטְפָּהּ בְּעִטוּף שֶׁל מַצּוֹה וְכֹא לְצֵאת
 מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, אַרְבַּעָה מְלָאכִים קְדוֹשִׁים
 מִתְחַבְּרִים עִמּוֹ, וְיוֹצְאִים עִמּוֹ מִשְׁעַר
 בֵּיתוֹ, וּמְלוּיִם אוֹתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת,

קָרַבְנֵינוּ. וְכֵן יַעֲסֹק לְכַפֵּרָא עֲלוּי. וַיִּימָא (ויקרא ו ב) צוֹ
 אֶת אֶהְרֹן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, בְּגִין
 לְכַפֵּרָא עַל כָּל אֵינּוֹן הַרְהוּרִין וּמַחֲשָׁבִין דְּלִילָיא.
 לְבַתֵּר יִשְׁבַּח בְּתוֹשְׁבֵיחֵן דְּדוֹד מִלְּכָא. וּבְגִין כֶּד עָאל
 פֶּר נָשׁ, בְּתַרְעִין דְּבִי בַלָּה. וְאִיהִי אֶתְתַּקְנַת,
 וּמַתְתַּקְנִין דְּרַגִּין בְּתַדָּה.

בִּיּוֹן דְּמַטֵּי לְיוֹצֵר אֹר, דְּאִיהוּ שִׁירוּתָא דְּעֻלּוּתָא
 דְּמִיּוֹשָׁב, בְּדִין כָּל אֵינּוֹן דְּרַגִּין פְּתַחֲיוֹן תַּרְעִין,
 וּבְדִין (שה"ש ג 1) בְּתַמְרוֹת עֲשׂוֹן בְּתִיב, מַה תַּמְרוֹת עֲשׂוֹן
 דְּקַטוּרַת סֻלְקָא, וּמַתְחַבְּרִין דְּרַגִּין אֵלִין בְּאֵלִין, אוֹף
 הָכָא אִיהִי צֻלוּתָא בְּתַמְרַת עֲשׂוֹן דְּקַטוּרַת, סֻלְקָא,
 וּמַתְחַבְּרִין דְּרַגִּין, וּמַתְקַשְׁרֵן אֵלִין בְּאֵלִין דְּהָא אִיהוּ
 מְקַשֵּׁר לוֹן.

וְאוֹמֵר כָּלֵם אֶהוּבִים כָּלֵם בְּרוּרִים כָּלֵם גְּבוּרִים.

לשון הקודש

בִּיּוֹן שְׂמַנֵּיעַ לְיוֹצֵר אֹר, שֶׁהוּא רֵאשִׁית
 תְּפִלַּת מִיּוֹשָׁב, אִז כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת
 פּוֹתְחוֹת שְׁעָרִים, וְאִז כָּתוּב בְּתַמְרוֹת
 עֲשׂוֹן. מַה תַּמְרוֹת שֶׁל קַטוּרַת עוֹלוֹת
 וּמַתְחַבְּרוֹת הַדְּרָגוֹת אֵלֶּן בְּאֵלֶּן, אִף כֵּן
 הַתְּפִלָּה הִיא כְּמוֹ תַּמְרַת עֲשׂוֹן שֶׁל קַטוּרַת,
 עוֹלָה, וְהַדְּרָגוֹת מַתְחַבְּרוֹת וְנִקְשְׁרוֹת אֵלֶּן
 עִם אֵלֶּן, שֶׁהֵרִי הוּא מְקַשֵּׁר אוֹתָן.
 וְאוֹמֵר, כָּלֵם אֶהוּבִים, כָּלֵם בְּרוּרִים,

לְכַפֵּר עֲלוּי. וְכֵן אוֹתָם הַקָּרְבָּנוֹת. וְכֵן
 יַעֲסֹק לְכַפֵּר עֲלוּי, וַיִּאמֶר (ויקרא ו) צוֹ אֶת
 אֶהְרֹן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה,
 כְּדִי לְכַפֵּר עַל כָּל אוֹתָם הַהַרְהוּרִים
 וּמַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הַלֵּילָה. אַחַר כֵּן יִשְׁבַּח
 בְּתוֹשְׁבֵיחֵיו שֶׁל דוֹד הַמֶּלֶךְ, וּמִשׁוּם זֶה
 נִכְנָס אָדָם בְּשְׁעָרִים שֶׁל בֵּית הַבְּלָה,
 וְהִיא מַתְתַּקְנַת, וּמַתְתַּקְנַת הַדְּרָגוֹת
 עִמָּה.

לְבַתֵּר אֶהְבֶּה רַבָּה, לְסֻלָּקָא וּלְאַתְקֻשְׁרָא בְיַמֵּינָא.
 וַיַּחֲדָא דְשִׁמְעַ, וַאֲיַנּוֹן פְּרֻשֵׁינָן. וַבְּדִין אִיקְרִי
 מְקַטְרַת מֹר. לְבַתֵּר אֶמֶת וַיַּצִּיב, דְּאִיהוּ וּלְבוֹנָה.
 וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ דִּידָהּ, כְּלָלָא אִיהוּ.

כִּינּוֹן דְּאֵמַר אֶמֶת, אֲמַאי וַיַּצִּיב, דְּאִיהוּ תְּרַגּוּם,
 וּמָה אֶצְטְרִיכָא הָכָא, אֵלָא וּדְאִי, כָּל אֶמֶת,
 דָּא יַעֲקֹב. וַיַּצִּיב, דָּא יוֹסֵף. וְאַצְטְרִיךְ לְאַתְדַּבְּקָא
 בְּתַרוּוֵייהוּ. וּבְגִין דְּפַרְשֵׁת צִיצִית רֹזָא דְכֻלָּהּ,
 אֶצְטְרִיכַת לֹון, מִיַּד אֲנִן אֶמְרִי תְּרוּוֵייהוּ, אֶמֶת
 וַיַּצִּיב. וְעַל דָּא אֶמֶת דָּא יַעֲקֹב, וַיַּצִּיב דָּא יוֹסֵף.
 אִי הָכִי, אֲמַאי תְּרַגּוּם. אֵלָא בְּגִין דְּאֶמֶת אֶמֶת לָא
 אֶמְרִינָן, בְּגִין פְּגִימוֹ. וְעַל דָּא אִיהוּ תְּרַגּוּם, וְלִית
 פְּגִימוֹ בְּתַרוּוֵייהוּ.

מַכְלֵ אַבְקַת רוּבֵל, דָּא צְלוּתָא דְמַעוּמָד. תְּלַת
 קַדְמָאי, דְּאִינּוֹן כְּגוֹן, וּמַחְתֵּיה, וְאַתָּה קְדוּשׁ.

לשון הקודש

להדבק בשניהם. ומשום שפְּרֻשֵׁת צִיצִית
 היא סוד הכֻּלָּה, צְרִיכָה אוֹתָם, מִיַּד אֲנִן
 אוֹמְרִים אֶת שְׁנֵיהֶם – אֶמֶת וַיַּצִּיב. וְעַל
 בֵּן אֶמֶת זֶה יַעֲקֹב, וַיַּצִּיב זֶה יוֹסֵף. אִם כֵּן,
 אִז לָמָּה תְּרַגּוּם? אֵלָא מְשׁוּם שְׁאֶמֶת
 אֶמֶת לֹא אוֹמְרִים בְּשִׁבִיל הַפְּגָם, וְלִכְּוֹן
 הוּא תְּרַגּוּם, וְאִין פְּגָם בְּשְׁנֵיהֶם.

מַכְלֵ אַבְקַת רוּבֵל (שיר א) – זו תְּפִלַּת

כְּלָם גְּבוּרִים. אַחַר כֵּן אֶהְבֶּה רַבָּה,
 לְעֹלוֹת וּלְהַקְשֵׁר בְּכִינּוֹן. וַהֲיַחֲדָא שֶׁל שִׁמְעַ,
 וְאוֹתָן פְּרֻשֵׁינָן, וְאִז נִקְרְאֵת מְקַטְרַת מֹר.
 אַחַר כֵּן אֶמֶת וַיַּצִּיב, שְׁהוּא וּלְבוֹנָה. וְאַף
 עַל גַּב שְׁהוּא שְׁלָהּ, הוּא כְּלָל.

כִּינּוֹן שְׁאֵמַר אֶמֶת, לָמָּה וַיַּצִּיב, שְׁהוּא
 תְּרַגּוּם? וּמָה צְרִיךְ כְּאִין? אֵלָא וּדְאִי כָּל
 אֶמֶת זֶה יַעֲקֹב, וַיַּצִּיב זֶה יוֹסֵף, וְצְרִיךְ

מִגֵּן, אֵיךְ בֵּית אַרְבָּעִין וְתָרִין תִּיבִין. בְּרֹזָא דְשָׂמְא
 קַדִּישָׁא, דְאַרְבָּעִין וְתָרִין אֲתָוֹן. וְאֵיךְ לְאַכְלָלָא
 לֵיהּ בְּלֵבָא, וְלֵאֲתַקְשָׂרָא בֵּית בְּרֹזָא דָא,
 כְּשִׁלְהוּבָא בְּנַחְלָת, בְּרַחֲמֵי דְמַאֲרִיחָא. וְדָא אִיהִי
 בְּרַכָּתָא יְמִינָא.

מַחֲתִיָּה, אֵיךְ בֵּית תְּשַׁעָּה וְאַרְבָּעִין תִּיבִין, בְּרֹזָא
 דְתַמְשִׁין תְּרַעִין חֶסֶר חַד. וְאֵיךְ בֵּית שְׂמָא,
 רֹזָא דְגְבוּרֹת ה'. וְאִיהוּ אֲתָ"ה גְבוּ"ר לְעוֹלָם אֲדֹנָי.
 וְרֹזָא דִילִיָּה, אַגְל"א. וּבְרֹזָא אַחְרָא יַגְל"א. וְכוּלָּא
 רֹזָא חַדָּא, מִן גְבוּרָתָא דְבְּרַכָּאן, (בראשית מט ח-י) "יְהוּדָה
 אֲתָה יוֹדוּךְ. גֹּר אַרְיָה יְהוּדָה. לֹא יָסוּר שִׁבְט
 מִיְהוּדָה. אוֹסְרֵי לְגַפְּנָן עִירָה. בְּדָא אִיתְעַר יְהוּדָה
 בְּגְבוּרָתָא קַדִּישָׁא, וְדָא אִיהִי בְּרַכָּתָא שְׂמָאֲלָא.

לשון הקודש

הסוד של גבורות ה'. והוא את"ה גבו"ר
 לעולם אדנ"י. והסוד שלו אגל"א, ובסוד
 אחר יגל"א. והכל סוד אחד, מן הגבורה
 של הפרכות, (בראשית מט) "יהודה אתה
 יודוך. גור אריה יהודה. לא יסור שבט
 מיהודה. אוסרי לגפן עירה. בזה התעורר
 יהודה בגבורה קדושה, וזו היא ברכת
 השמאל.

מעמד. שלש ראשונות, שהן מגן, ומחיה,
 ואתה קדוש. במגן יש ארבעים ושתים
 תבות, בסוד השם הקדוש של ארבעים
 ושתים אותיות. ויש להכלילו בלב,
 ולהקשר בו בסוד זה, כשלהבת בנחלת,
 באהבת אדונו, וזו היא ברכת הימין.
 במחיה יש ארבעים ותשע תבות, בסוד
 חמשים שערים חסר אחד. ויש בו שם,

קְדוּשָׁה, אֵת בֵּיה אַרְבַּעַ עָשָׂר תִּיבִין. עָשָׂר
אֲמִירֵן, וְאַרְבַּע אֲתוּנֹן. וְדָא כָּלִיל לְכָל
סְטָרִין, וְאַחִיד מִסִּיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא.

תַּלְתַּת בִּתְרָאֵי, לָאוּ אֵינּוּן בְּחוּשְׁבָן דָּא כְּתִיבִין,
וְאֵינּוּן רִצְחָה וּמוֹדִים תְּמַכֵּי אֲוִרִיתָא, תְּרִין
עֲמוּדִים. שִׁים שָׁלוֹם, אֵילָנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ שְׁלָמָא
דְּבֵיתָא, שְׁלָמָא דְכוּלָּא. בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ
בְּאֲמַצְעֵיתָא, אֵינּוּן בְּרַבָּאן דְּתַקִּינוּ קְדָמָאֵי, וְהָא
אוּקְמוּהָ. לְבַתַּר דְּמַסִּים צְלוֹתָא וְאוּדֵי עַל חוֹבֵיהָ,
נְפִילַת אַפִּים.

נְפִילַת אַנְפִּין מָה הִיא. הָא אוּקְמוּהָ, דְקָא עָבִיד
כָּל מָה דְעָבִיד מִשָּׂה, צְלוֹתָא וְתַחֲנוּנִים
וּבְעוֹתֵין וּנְפִילַת אַפִּים, דְּכְתִיב (דְּבָרִים ט יח) וְאַתְנַפֵּל
לְפָנֵי ה'. אֲבָל בְּתַר דְּמַסִּים צְלוֹתֵיהָ, וְעָאֵל בְּכָל

לשון הקודש

הכל. בין כֶּךָ ובין כֶּךָ בְּאֲמַצְעֵי אוֹתוֹן
הַבְּרָכוֹת שֶׁתִּקְנוּ הַקְּדָמוֹנִים, וְהָרִי
פְּרֻשָׁה, אַחַר שְׂמֹסִים הַתְּפִלָּה וּמוֹדָה עַל
הַטָּאוֹן – נְפִילַת אַפִּים.

מָה הִיא נְפִילַת אַפִּים? הָרִי פְּרֻשָׁה,
שְׁעוּשָׂה כָּל מָה שֶׁעָשָׂה מִשָּׂה, תְּפִלָּה
וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת וּנְפִילַת אַפִּים,
שְׂכָתוּב (דְּבָרִים ט) וְאַתְנַפֵּל לְפָנֵי ה'. אֲבָל

בְּקְדוּשָׁה יֵשׁ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה תְּבוֹת – עָשָׂר
אֲמִירוֹת, וְאַרְבַּע אוֹתִיוֹת. וְזֶה כּוֹלֵל אֵת
כָּל הַצְּדָדִים, וְאוֹחוֹ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף
הָעוֹלָם.

שְׁלֵשׁ הָאֲחֵרוֹנוֹת אֵינָן בְּחוּשְׁבוֹן זֶה
כְּתוּבוֹת, וְהֵן רִצְחָה וּמוֹדִים, תּוֹמְכֵי
הַתּוֹרָה, שְׁנֵי עֲמוּדִים. שִׁים שָׁלוֹם – עֵין
הַחַיִּים, שֶׁהוּא שָׁלוֹם הַבֵּית, הַשָּׁלוֹם שֶׁל

אֵינֶנּוּ דְרַגִּין עֵילָאִין, וְאֵתְקַשְׁרַת פְּלָה בְּכֻלְהוּ, אֵית
 לְנַתָּא לְתַתָּא, וְהוּאִיל וְנַחֲתִית לְתַתָּא, אֲצַטְרִיךְ
 נְפִילַת אַנְפִּין, בְּאַלְפָּא בֵּיתָא.

מאי טעמא. בְּגִין דְּבִינֵן דְּצִלֵי צְלוּתִיה, וְאוּדֵי עַל
 חוּבוֹי, מִפְּאֵן וּלְהִלָּאָה, אַחֲזֵי גְרַמִּיה, דְּמָסַר
 נַפְשִׁיה לְמֵאֲרִיָּה בְּרַחֲמֵימוּ. (תהלים כה א) לְדָוִד אֱלִיךְ ה'
 נַפְשִׁי אֲשָׂא. וְנִיחָא לִיה לְהֵחֳוּא סְטָרָא דְשַׁרְיָא בֵּיה
 מוֹתָא, וְעָבִיד לִיה נִיחָא בְּדָא.

ועם כל דא, בְּאַלְפָּא בֵּיתָא, אֵית רָזָא דְרַזִּין
 לְחַפְיָמִין. בְּאַלְפָּא בֵּיתָא דָּא לִית בֵּיה וַא"ו,
 וְאֵית בֵּיה פ"א בְּאַתְרִיה, וְהִינְנוּ, פְּדָה אֱלֹהִים אֶת
 יִשְׂרָאֵל. לְבַתֵּר ר' תִּירֵי זְמַנֵי נִינְהוּ. וְלִית בֵּיה קו"ף.

מאי טעמא. בְּגִין דְּנְפִילָה דָּא, דְּאֵתְמָסַר בַּר נָשׁ
 לְמוֹתָא, אֲצַטְרִיךְ לְכוּנָא רְעוּתִיה, וּלְמַעַבְד

לשון הקודש

אֲשָׂא. וְנַחֲתֵי לֹו לְאוֹתוֹ הַצַּד שְׁשׁוּרָה בּו
 חֲמוּת, וְעוֹשָׂה לֹו בְּזוּה נַחַת.
ועם כל זה, בְּאַלְפָּא בֵּיתָא יֵשׁ רַז הַרְזִים
 לְחַכְמִים. בְּאַלְפָּא בֵּיתָא זֹו אִין וַא"ו, וְיֵשׁ
 בֵּיה פ"א בְּמִקּוּמוֹ, וְהִינְנוּ (ש) פְּדָה אֱלֹהִים
 אֶת יִשְׂרָאֵל. אַחַר כֵּן ר' פְּעַמִּים הֵם, וְאִין
 בֵּיה קו"ף.

מה הטעם? מִשּׁוּם שְׁנִפְיָלָה הוּו, שְׁנַמְסַר
 אֶדָם לְמוֹת, צַרִיךְ לְכוּן רְעוּנוֹ, וְלַעֲשׂוֹת

אַחַר שְׁמִסִּים תְּפִלְתוֹ, וְנַכְנֵם לְתוֹךְ אוֹתָן
 הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְהַפְּלָה נְקַשְׁרַת
 בְּכָלָם, יֵשׁ לְרַדַּת לְמַטָּה. וְהוּאִיל וְיִוֵּרֵד
 לְמַטָּה, צַרִיךְ נְפִילַת אַפִּים בְּאַלְפָּא
 בֵּיתָא.

מה הטעם? מִשּׁוּם שְׁפִינֵן שְׁהֵתְפִלֵּל
 תְּפִלְתוֹ וְהוֹדָה עַל חֲטָאוֹ, מִפְּאֵן וְהִלָּאָה
 מִרְאָה אֶת עַצְמוֹ שְׁמָסַר נַפְשׁוֹ לְאֶדוּנוֹ
 בְּאַהֲבָה. (תהלים כה) לְדָוִד אֱלִיךְ ה' נַפְשִׁי

נַחַת רוּחַ לְהֵיוֹא סְטָרָא דִּישְׂרִיָּא בֵּיה מוֹתָא, כְּמָה
 דְּעֵבִיד קוּף בְּחֶרְבוֹת וּבְחֶרִים, אַחֲזִי גְרַמְיָה דְּמִית,
 וְאַתְחִזִּי דְּמִית קָמִי חֵיוֹתָא חָדָא דְּדַחִיל מִינָהּ. פִּיּוֹן
 דִּיהֵיא חֵיוֹתָא קָרִיב לְגַבִּיּהּ, וְחָשִׁיב לְקַטְלָא לִיּהּ,
 וּלְנִשְׁכָּא לִיּהּ, חָמָא לִיּהּ נְפִיל לְאַרְעָא כְּמִת, וְחָשִׁיב
 דְּאִיהוּ מִת, כְּדִין תָּב לְאַחֲזָרָא, וְלֹא מְקַטְרַג לִיּהּ.
 וְעַל דָּא אִסְתְּלְקוּ אֵלִין תְּרִין אֲתוּוֹן, דְּלֹא יָדַע בְּהוּ
 בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲזוּדֵי.

וְעַם כָּל דָּא, בְּרַעְיוֹתָא דְּלִבָּא יִשְׂרָאֵל גְּרַמְיָה
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּמִסַּר לִיּהּ נַפְשִׁיהּ
 בְּרַחֲמֵיּוּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָשִׁיב עֲלוּי, כְּאֵלוּ
 נְטִיל נִשְׁמַתִּיהּ מִינָהּ. וְעַל דָּא צָרִיךְ לְמַנְפֵּל בְּאַרְעָא
 כְּמִת, בְּשַׁעֲתָא דִּיִּימַר נְפִילַת אַנְפִּין, בְּגִין דְּאִית
 חוּבִין דְּעֵבִיד בַּר נֶשׁ, דְּלֹא מִתְּכַפְּרִין אֲלָא בְּמוֹתָא.

לשון הקודש

מכיר בהן רק הקדוש ברוך הוא לבדו.
 וְעַם כָּל זֶה, בְּרַצוֹן הַלֵּב יִשִּׁים אֶת עַצְמוֹ
 לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמֹסַר לוֹ אֶת נַפְשׁוֹ
 בְּאַהֲבָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִחְשִׁיב עָלָיו
 כְּאֵלוּ נִטַּל מִמֶּנּוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ. וְלִכְּנֵן צָרִיךְ
 לִפְלֵל בְּאַרְצָן כְּמוֹ מִת בְּשַׁעֲהָ שִׂיאֵמַר
 נְפִילַת אַפִּים, מִשׁוּם שִׁישׁ הַטָּאִים
 שְׂעוּשָׂה אָדָם שְׂאִין מִתְּכַפְּרִים אֲלָא
 בְּמוֹת, בְּכַתוּב (ישעיה כב) אִם יִכְפַּר הָעוֹן

נחת רוח לאותו הצד ששורה בו המנות,
 כְּמוֹ שְׂעוּשָׂה קוּף בְּחֶרְבוֹת וּבְחֶרִים,
 מִרְאָה אֶת עַצְמוֹ שְׂמִת, וְנִרְאָה שְׂמִת
 לְפָנֵי חֵדָּה אַחַת שְׂפּוּחַד מִמֶּנּהּ. פִּיּוֹן
 שְׂאוּתָהּ הַחֵדָּה קָרְבָּה אֵלָיו, וְחוּשְׁבַת
 לְהַרְגוֹ וְלְנִשְׁךְ אוֹתוֹ, רוּאָה אוֹתוֹ נוֹפֵל
 לְאַרְצָן כְּמוֹ מִת, וְחוּשְׁבַת שֶׁהוּא מִת, אִז
 שְׂבָה לְאַחֲזִירָהּ וְלֹא נִלְחַמַת בּוֹ. וְלִכְּנֵן
 הִסְתְּלְקוּ שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ, שְׂאִין

בְּדַבְּרֹתַי, (ישעיה כב יד) אִם יִכְפֹּר הָעֵינֹן הַזֶּה וּגו'. וְהִשְׁתָּא
 דְּאִתְחַשִּׁיב לִיה דְּנִטְלָא קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא נִשְׁמַתִּיה,
 וְאִיהוּ יְהִיב לָהּ בְּרַעֲוִיתָא. הֵהִיא שְׁעֵתָא קְיַימָא
 לְכַפֵּרָא עַל חוּבוּי, וְאַשְׁלִים לְכָל סְטְרִין, וְלִתְהוּא
 סְטְרָא דְּאִתְמַר.

וְעַל כֵּן דָּא, צְלוּתָא עוֹלָה, וְאַסְתְּלֻקָּא בֵּין תְּרִין
 דְּרוּעִין, בְּחַבּוּק דְּרַחֲמֵי כְּדָקָא יְאוּת. וְאִיהוּ
 מְקוּטְרַת מוֹר וְלְבוּנָה מְכַל אַבְקַת רוּכַל.
 וַיְהִי מֹשֶׁה בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה.
 הוֹצֵרְךָ מֹשֶׁה אַרְבָּעִים יוֹם לַתּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה
 לְלַמְדָּהּ, בְּגִין דִּתְהוּא דְּרַגָּא אַרְבָּעִין אֶקְרִי. וְלִכְךָ
 אָמַר, וַיְהִי שָׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה,
 דְּאִתְחַבְּרוּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה. וְלִכְךָ
 הוֹצֵרְךָ לְהַזְכִּיר וְלְפָרֵט אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה,
 דִּהָא בְּאַרְבָּעִים יוֹם הָוָה סְגִי.

לשון הקודש

רוכל.

וַיְהִי מֹשֶׁה בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
 לַיְלָה. הַצֵּרְךָ מֹשֶׁה אַרְבָּעִים יוֹם לַתּוֹרָה
 שְׁבַעֲל פֶּה לְלַמְדָּהּ, מִשּׁוּם שְׁאוּתָהּ דְּרַגָּה
 נִקְרְאָת אַרְבָּעִים, וְלִכְךָ אָמַר (שמות לד) וַיְהִי
 שָׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה,
 שֶׁהִתְחַבְּרוּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעֲל
 פֶּה. וְלִכְךָ הַצֵּרְךָ לְהַזְכִּיר וְלְפָרֵט אַרְבָּעִים

הַזֶּה וּגו'. וְכַעַת, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ שְׁנִטְלָא הַקּוּדֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֵת נִשְׁמַתּוֹ, וְהוּא נָתַן אוֹתָהּ
 בְּרַעֲוֹן, אוֹתָהּ הַשְׁעָה עוֹמְדַת לְכַפֵּר עַל
 חַטָּאוֹ, וּמִשְׁלִים אֵת כָּל הַצְּדָדִים, וְאֵת
 אוֹתוֹ הַצֵּד שְׁנַחֲבָאָר.

וְעַם כֵּן זֶה הַתְּפִלָּה עוֹלָה, וּמִסְתְּלֻקַת בֵּין
 שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, בְּחַבּוּק שֶׁל אֲהַבָּה כְּרִאוּי,
 וְהִיא מְקוּטְרַת מוֹר וְלְבוּנָה מְכַל אַבְקַת

וּבַאֲרֶבְעִים יוֹם אָפִיקַת הַהֵיא הַזֹּרֶת"ם, (בְּתוֹרָה וּמִצְוָה). לְתוֹרָה וּמִצְוָה, לִקְבֹּל אֲרֶבְעִים יוֹם דִּיעִירַת הַנֶּלֶד. הַנֶּפִיק מִן הַכַּח אֶל הַפּוֹעֵל. וְאֶתְרִשִּׁמוּ אִיבְרוּי דִּהְהוּא דְכוּרָא, בְּאִינוּן אֲרֶבְעִין יוֹמִין, דִּהָא אֲרֶבְעִין יוֹמִין לְאַכְלָלָא בֵּיה נְהִירוּ דְלַעִילָא, וְלֹאֲתַבְנֵאָה תַּפְּן גּוּפִיה מְנַהִירוּ דְלַעִילָא. בְּנִין דִּיתְחִוִּי לְשִׁמְשָׁא קַמִּי מִלְפָּא, וְלֹאֲמַשְׁכָּא עֲלֵיה רוּחַ (דף נב ע"ב) נְבוּאָה לְתַתָּא.

בְּנִינוּנָא דְאֲשֵׁתִּילִים בְּאֲרֶבְעִים יוֹם בְּמַעֵי אִמִּיה גּוּפָא דְלְתַתָּא, הָכִי אֲשֵׁתִּילִים לַעִילָא. וְעַל דָּא (במדבר יב ז) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. דְּאֲשֵׁתִּכְלִל לַעִילָא בְּבֵיתָא דִּילִי, בְּנִינוּנָא דְבֵיתָא דְלְתַתָּא.

וְעַל דָּא (שמות לד לה) קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה, דִּהָא אֲתַנְהִיר מִקְרָן עֵילָאָה, וּמִשִּׁיד שְׁמֹן הַטּוֹב

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שִׁירָאָה לְשִׁמְשׁ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְלַהֲמַשִּׁיד עֲלוּי רוּחַ נְבוּאָה לְמַטָּה.

כְּמוֹ שֶׁהַשְּׁתֵּלִים אֲרֶבְעִים יוֹם בְּמַעֵי אִמּוֹ הַגּוּף שֶׁלְמַטָּה, כְּדֵּם מִשְׁתֵּלִים לְמַעְלָה. וְעַל כֵּן (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. שֶׁהַשְּׁתֵּכְלִל לְמַעְלָה בְּבֵיתִי, כְּמוֹ הַבֵּית שֶׁלְמַטָּה.

וְעַל זֶה (שמות לד) קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה, שֶׁהָרִי מֵאִיר מִהַקְרָן הָעֵלְיוֹנָה, וּמוֹשֵׁךְ אֶת הַשְּׁמֹן

יוֹם וְאֲרֶבְעִים לַיְלָה, שֶׁהָרִי בְּאֲרֶבְעִים יוֹם הָיָה מִסְפִּיק.

וּבַאֲרֶבְעִים יוֹם הוּצִיָּאָה אוֹתָהּ הַזֹּרֶת"ם (בְּתוֹרָה וּמִצְוָה). לְתוֹרָה וּמִצְוָה, כְּנֶגֶד אֲרֶבְעִים יוֹם שֶׁל יַעֲזִירַת הַנֶּלֶד, שִׁיּוּצָא מִן הַכַּח אֶל הַפּוֹעֵל. וְנִרְשָׁמִים אִיבְרוּי שֶׁל אוֹתוֹ הַזְּכוּר בְּאוֹתָם אֲרֶבְעִים יוֹם, שֶׁהָרִי אֲרֶבְעִים יוֹם לְהַכְלִיל בּוֹ אֶת הָאוֹר שֶׁלְמַעְלָה, וְלִבְנוֹת שָׁם אֶת גּוּפוֹ מִהָאוֹר שֶׁלְמַעְלָה, כְּדֵּי

עַל רֵאשִׁיָּהּ, וְאֲשֵׁתַיִם כָּל חֵד מֵאַרְבַּע יְסוּדֵינִי
 דִּילִיָּה בְּעֶשֶׂר, הִיא אַרְבַּעִין יוֹמִין וְאַרְבַּעִין לֵילָוֹן,
 וְאַמִּשִׁיד שְׁמֵן הַטּוֹב עַל רֵאשִׁיָּהּ, וּכְדִין אֶתְנֶהֱיֶר.

וּלְבַתֵּר בָּא אֶהְרֹן, וְשָׁנָה לוֹ פְּרָקוּ, דְּאֶחִית לִיָּה
 הַהוּא נִהִירוּ עַל דִּיקְנִיָּה, וְחִינּוּ שְׁנֵי טְפִי
 מִרְגְּלֵיָּתָּהּ, דְּנִתְתִי עַל דִּיקְנָא דְּאֶהְרֹן. וְנִהִירִין נִהִירוּ
 סָגִי, וְאִינוּן רָמֵז לְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁפַעַל פֶּה,
 דְּאֶתְחַבְּרוּ בְּדִיקְנָא דְּאֶהְרֹן, וְחִיבוּרָא דִּילְהוֹן בְּמִזְלָא
 עֵילָאָה תָּלִי.

וּכְדִין מַה טּוֹב וּמַה נְּעִים. טוֹב: דָּא תוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב, וְדָא צְדִיק. נְּעִים: דָּא זְמִירוֹת
 יִשְׂרָאֵל, דְּאִיקְרִי נְּעִים, כִּד שָׂרָא עֲלִיָּה נוֹעַם
 דְּלְעֵילָא, דְּעֵלְמָא דְּאֶתִי. וְכוּלָּא עַל יְדָא דְּאֶהְרֹן,
 דְּחִבְר לֹון בְּחֵדָא בְּקַרְפְּנָא.

לשון הקודש

שְׁהֶתְחַבְּרוּ בְּזַקְנוּ שֶׁל אֶהְרֹן, וְהַחֲבוּר
 שְׁלָהֶם תְּלוּי בְּמִזְלֵי הַעֲלִיּוֹן.

וְאִז (תהלים קלא) מַה טּוֹב וּמַה נְּעִים. טוֹב –
 זו תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְזֶה צְדִיק. נְּעִים – זֶה
 זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁנִקְרָא נְּעִים, כְּשִׁשׁוּרָה
 עֲלִיּוֹ הַנְּעִים שֶׁל מַעְלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
 וְהַכֵּל עַל יַד אֶהְרֹן, שְׁחִבְר אוֹתָם יַחַד
 בְּקַרְפְּנוֹ.

הַטּוֹב עַל רֵאשִׁיָּהּ, וְהַשְׁתַּלֵּם כָּל אֶחָד
 מֵאַרְבַּעַת יְסוּדוֹת שֶׁלוֹ בְּעֶשֶׂר, הִרִי
 אַרְבַּעִים יָמִים וְאַרְבַּעִים לֵילוֹת, וְהִמְשִׁיד
 הַשְּׁמֵן הַטּוֹב עַל רֵאשִׁיָּהּ, וְאִז מֵאִיר.

וְאַחַר כֵּן בָּא אֶהְרֹן וְשָׁנָה לוֹ פְּרָקוּ,
 שְׁהוּרִיד לוֹ אוֹתוֹ הָאֹר עַל זְקָנוֹ, וְחִינּוּ
 שְׁתֵּי טַפּוֹת מִרְגְּלֵיָּתָּהּ, שִׁיּוֹרְדוֹת עַל זְקָן
 אֶהְרֹן וּמֵאִירוֹת בְּאֹר גְּדוֹל, וְהֵם רָמֵז
 לְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְלְתוֹרָה שְׁפַעַל פֶּה,

וְעַל דָּא (מלאכי ב ה) בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ, דָּא
מְטְרוֹנִיתָא דִּילִי, דְּהַנּוֹת עִמִּיה. תְּחִים
וְהַשְּׁלוֹם, תִּים, דְּאִמָּא עִלָּאָה. וְשְׁלוֹם, דָּא
שֵׁר שְׁלוֹם.

וְאַתְנָם לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֲנִי. יְהָבִית לִיה הִנְהוּ
דְּרַגִּין, לְחַבְרָא לֹון אִינוּן שְׁתֵּי מְפֹת
מְרַגְלִיּוֹת יְהָבִית לִיה. וְכַד אַעְבַר מוֹרָה עַל דְּקַנְיָה,
דְּתִינּוּ כַד תְּהוּ מְסַתְפָר, כְּמָה דְּאַתְ דָּאָמַר (שופטים יג
ה) וּמוֹרָה לֹא יַעֲלָה עַל רֵאשׁוּ. וַיִּירָאֲנִי, דְּלָמָא מְעַל
בְּתֵהוּא שְׁמֹן דְּנִגִיד לִיה מִשְׁמֵי עִלָּאָה, דְּאִיקְרִי שֵׁם,
דְּנִגִיד מִנִּיה שְׁמֹן הַטּוֹב. וְעַל דָּא, (מלאכי ב ה) וּמִפְּנֵי
שְׁמֵי נְחַת הוּא.

וְהוּא מַה עָבִיד. (שם ב ו) בְּשְׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלְךְ
אִתִּי. דְּחַבְר שְׁלוֹם בְּמִישׁוֹר. מֵאן מִישׁוֹר.
כְּמָה דְּאַתְ דָּאָמַר, (דברים לב ד) צְדִיק וַיִּשָּׂר הוּא. וּכְדִין,

לשון הקודש

שְׁנַאָמַר (שופטים יג) וּמוֹרָה לֹא יַעֲלָה עַל
רֵאשׁוּ – וַיִּירָאֲנִי, אֹולִי מְעַל בְּאוֹתוֹ שְׁמֹן
שְׁשׁוּפַע לוֹ מִהַשְּׁמִים הַעֲלִיּוֹנִים, שְׁנַקְרָא
שֵׁם, שְׁשׁוּפַע מִפְּנֵי הַשְּׁמֹן הַטּוֹב. וְעַל זֶה,
וּמִפְּנֵי שְׁמֵי נְחַת הוּא.

וְהוּא מַה עָשָׂה? (שם) בְּשְׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר
הִלְךְ אִתִּי, שְׁחַבְר שְׁלוֹם עִם מִישׁוֹר. מִי
הַמִּישׁוֹר? כְּמוֹ שְׁנַאָמַר צְדִיק וַיִּשָּׂר הוּא.

וְעַל זֶה (מלאכי ב) בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ וְגו' –
זוֹ הַגְּבִירָה שְׁלִי שְׁהִיְתָה עִמּוֹ, תְּחִים
וְהַשְּׁלוֹם – תְּחִים שְׁלֵם הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה,
וְשְׁלוֹם זֶה שֵׁר שְׁלוֹם.

וְאַתְנָם לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֲנִי (שם), נְתַתִּי לוֹ
הַדְּרָגוֹת הַלְלוֹ לְחַבְרָן, אוֹתָן שְׁתֵּי מְפֹת
מְרַגְלִיּוֹת נְתַתִּי לוֹ. וּכְשֶׁעַבַר מוֹרָה עַל
זְקַנּוֹ, שְׁהִינּוּ כְּשֶׁהִיָה מְסַתְפָר, כְּמוֹ

וּרְבִים הָשִׁיב מֵעֶזְרָה, עַל יְדֵי קְרָבָנָיו דְּקָרִיב לֹון
 קָמִי מִלְּבָא. וּבְדִין אֲתִיב שְׁלוֹם בְּמִישׁוֹר. וְהָכָא
 תְּלִי רְזִי דְקָרְבָנָא, דְּמִסַּר לִיה קוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא
 לְאַהֲרֹן. וּמִישׁוֹר אִיקְרִי, עַל דְּאַמְשִׁיךְ אֹרְבֵייתָא
 וּנְהִירוּ לְעֵלְמָא תַּתְּאָה.

וּמְזָרְחָ אֲנַהִיר לְדָרוּם בְּקַדְמֵיתָא, דְּכִתִּיב (קהלת א
 ו) הוֹלִיךְ אֶל דָּרוֹם. בְּגִין כֶּךָ (שמות לד
 לא) וַיָּשׁוּבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים בְּעֵדָה. אַהֲרֹן,
 דָּא רְזָא דְאַהֲרֹן דְּאַתְנַהִיר מִמֶּשֶׁה. וְכָל הַנְּשִׂאִים,
 דָּא נַחְשׁוֹן, דְּאִיהוּ רִישָׁא דְכָל הַנְּשִׂאִים. וְכָלְהוּ
 אֲתַמְשְׁכוּ אֶבְתְּרִיהּ, וְקִימִי לְשִׁמְאֵלָא דְמֶשֶׁה.

וְהָא אִיתְעָרוּ, (דברים ג כד) אֶת גְּדֻלָּתָּ: דָּא אַהֲרֹן,
 מִימִינָא. וְאֶת יְדָה הַחֲזָקָה: דָּא נַחְשׁוֹן,
 מִשְׁמָאלָא. דְּלְבַתֵּר דְּאַתְנַהִיר דָּרוֹם מֵאַסְפְּקֵלְרִיא

לשון הקודש

(שמות לד) וַיָּשׁוּבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים
 בְּעֵדָה. אַהֲרֹן - זֶה סוּד אַהֲרֹן שֶׁהָאִיר
 מִמֶּשֶׁה. וְכָל הַנְּשִׂאִים - זֶה נַחְשׁוֹן, שֶׁהוּא
 הָרִאשׁוֹן שֶׁל כָּל הַנְּשִׂאִים. וְכָלֵם נִמְשְׁכוּ
 אַחֲרָיו וְעִמְדוּ לְשִׁמְאֵל שֶׁל מֶשֶׁה.

וְתִרֵי הָעִירוּ, (דברים ד) אֶת גְּדֻלָּתָּ - זֶה
 אַהֲרֹן, מִימִין. וְאֶת יְדָה הַחֲזָקָה - זֶה
 נַחְשׁוֹן, מִשְׁמָאל. שְׁלֵאֲתֵר שֶׁהָאִיר הַדָּרוֹם

וְאֵן, וּרְבִים הָשִׁיב מֵעֶזְרָה, עַל יְדֵי קְרָבָנָתָיו
 שֶׁהִקְרִיב אֹתָם לְפָנָי הַמִּלְכָּה. וְאֵן נִתֵּן
 שְׁלוֹם עִם מִישׁוֹר. וְכָאֵן תְּלוּמִים סוּדוֹת
 הַקְּרָבָן שֶׁמִּסַּר הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַהֲרֹן.
 וְנִקְרָא מִישׁוֹר, עַל שֶׁהִמְשִׁיךְ תוֹרָה וְאוֹר
 לְעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן.

וְהַמְזָרְחָ מֵאִיר לְדָרוֹם בְּרֵאשׁוֹנָה,
 שְׁכַתֹּב (קהלת א) הוֹלִיךְ אֶל דָּרוֹם. מִשׁוֹם כֶּךָ

דְּנִהְרָא, יִתְנַהֵיר צָפוֹן. דְּכְתִיב, הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם
 וְסוּבב אֶל צָפוֹן. דְּאַקוּף לִיה נְהִירוֹ דְּרַחֲמֵי מְכַל
 סְטָרִין, דְּלֹא יִפּוּק בְּשִׁלְהוּבוֹי לְאוּקְדָא עֲלֵמָא,
 וְיִתְפַּסּם דִּינָא בְּרַחֲמֵי. מֵאֵן רַחֲמֵי, דָּא שְׂמִשָּׂא,
 וְהֵינְנו רוּחַ, דְּכְתִיב סוּבב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, דְּרַחֲמֵי
 אַקוּף כְּלָא.

וְעַל סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ, סְבִיבוֹתָיו דְּמֵאֵן.
 סְבִיבוֹתָיו דִּתְהוּא מְקוּם דְּכְתִיב לְעֵילָא, וְאֶל
 מְקוּמוֹ שׂוּאָף, וְדָא מִעֲרָב. וְעַד תַּמָּן שָׁב הָרוּחַ,
 לְאַנְהָרָא בְּאֵינוֹן שִׁבְעִין שָׁנוֹן, דְּאַתְכִּלִּיל מְקוּמוֹ
 לְאַנְהָרָא לְעֵלְמִין, וְלְאַנְהָרָא לְשִׁבְעִין רַבְרַבִּין מְמַנָּן
 דְּקִיּוּמִין סְחָרְנִיה דִּתְהוּא מְקוּמוֹ דְּשְׂמִשָּׂא דְּאַמְרִין.

תָּא חַיִּי, כְּגוֹנוֹנָא דָּא מִשָּׁה לְתַתָּא, אֲנַהֵיר
 לְאַהֲרֹן, סְטָרָא דְּדְרוֹם. וְלְבַתָּר לְנְשִׂאִים,

לשון הקודש

שָׁל מִי? סְבִיבוֹתָיו שָׁל אוֹתוֹ מְקוּם
 שְׁכִתּוּב לְמַעְלָה, וְאֶל מְקוּמוֹ שׂוּאָף, וְזוֹה
 מִעֲרָב. וְעַד שָׁם שָׁב הָרוּחַ, לְהֵאִיר
 בְּאוֹתָם שִׁבְעִים שָׁנִים, שְׁנַכְלָל מְקוּמוֹ
 לְהֵאִיר לְעוֹלָמִים, וְלְהֵאִיר לְשִׁבְעִים
 גְּדוּלִים מְמַנִּים שְׁעוּמָדִים סְבִיב אוֹתוֹ
 מְקוּמוֹ שָׁל הַשְּׂמִשָּׁא שְׂאֲמַרְנוּ.

בַּא וְרָאָה, כְּמוֹ זֶה מִשָּׁה לְמַטָּה, מֵאִיר
 לְאַהֲרֹן, צֵד הַדְּרוֹם. וְאַחַר כֵּן לְנְשִׂאִים,

מִן הָאִסְפַּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה, יוֹאֵר הַצָּפוֹן,
 שְׁכִתּוּב הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם וְסוּבב אֶל צָפוֹן.
 שְׁהַקּוּף אוֹתוֹ אוּר שָׁל רַחֲמִים מְכַל
 הַצְּדָדִים, שְׁלֹא יֵצֵא עִם שְׁלֵחֲבוֹתָיו לְשַׂרְף
 אֶת הָעוֹלָם, וְיִתְפַּסּם הַדִּין עִם רַחֲמִים. מִי
 הַרַחֲמִים? זֶה הַשְּׂמִשָּׁא, וְהֵינְנו הָרוּחַ,
 שְׁכִתּוּב (קהלת א) סְבִב הוֹלֵךְ הָרוּחַ,
 שְׁהַרַחֲמִים מְקִיפִים הַכֹּל.

וְעַל סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ (שם), סְבִיבוֹתָיו

סְטָרָא דְצָפוֹן. דְּכִתִּיב, וְסוּבֵב אֶל צָפוֹן, וְאַקִּיף
 לִזְנוֹן סְטָרֵי מִדְּבַחָא. לְבַתֵּר (במדבר י"א יז) וְאַצְלֵתִי מִן
 הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשִׁמְתִי עֲלֵיהֶם, וְדָא הוּא וְעַל
 סְבִיבוֹתֵי שָׁב הָרוּחַ.

תָּא חַזִּי, בְּקַדְמֵיתָא אֵינּוֹן שְׁבָעִים זְקָנִים יִנְקִין
 מִמֶּשֶׁה, וְאֵינּוֹן (שם י"א א) דְּבִקְצָה הַמַּחֲנֶה
 אֲתֵאֱכְלוּ בְּנוֹרָא דְדָלִיק. וְהָא אֵיתְעָרוּ, מֵאֵן גָּרִים
 לִזְנוֹן. בֵּינּוֹן דְּחֻזָּא מִשֶּׁה דְּלֹא יִכְלִין לְאַתְקִימָא בְּלֹא
 זְקָנִים, בְּעָא סִיעֵתָא לְאַנְהָרָא לְיִשְׂרָאֵל, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אָמַר לֵיהּ, (שם י"א טז) אֲסַפְּהָ לִּי שְׁבָעִים אִישׁ
 וְגו', וְאַצְלֵתִי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ, דָּא רֵיחַ
 דְּאַסְפְּקִלְרֵיָא דְנִהָרָא בְּמִשֶּׁה שְׂרִיָּא וְלֹא בְּאַחֲרָא.
 בְּגִין כֶּךָ אֲצַטְרִיכוּ לְאַתְנַהָרָא מִנִּיהּ, וְדָא הוּא וְעַל
 סְבִיבוֹתֵי שָׁב הָרוּחַ, לְאַנְהָרָא בְּדְבַקְדְּמֵיתָא.

לשון הקודש

שְׁלֹא יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם בְּלִי זְקָנִים, רָצָה
 סִיעֵת לְהָאִיר לְיִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אָמַר לוֹ (שם) אֲסַפְּהָ לִּי שְׁבָעִים אִישׁ וְכוּ',
 וְאַצְלֵתִי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ. זֶה הָרוּחַ שֶׁל
 הָאֲסְפְּקִלְרֵיָא הַמְּאִירָה, בְּמִשֶּׁה הִיא
 שׁוֹרֶה וְלֹא בְּאַחֵר. מִשּׁוֹם כֶּךָ הֲצַטְרִיכוּ
 לְהִיּוֹת גְּאוּרִים מִמֶּנּוּ, וְהוּוּ וְעַל סְבִיבוֹתֵי
 שָׁב הָרוּחַ, לְהָאִיר בְּבְרָאשׁוֹנָה.

הַצֵּד שֶׁל הַצָּפוֹן, שְׁכַתוֹב וְסוּבֵב אֶל צָפוֹן,
 וְהַקִּיף אוֹתָם סְבִיב הַמִּזְבֵּחַ. אַחֵר כֶּךָ
 (במדבר י"א) וְאַצְלֵתִי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ
 וְשִׁמְתִי עֲלֵיהֶם. וְהוּוּ עַל סְבִיבוֹתֵי שָׁב
 הָרוּחַ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּרָאשׁוֹנָה אוֹתָם שְׁבָעִים
 זְקָנִים יִנְקוּ מִמֶּשֶׁה, וְאוֹתָם שְׁבִקְצָה
 הַמַּחֲנֶה נֵאֱכְלוּ בְּאֵשׁ הַדּוֹלְקָתָא. וְהָרִי
 הָעִירוּ, מִי גָרַם לָהֶם? בֵּינּוֹן שְׂרָאָה מִשֶּׁה